

۲۰۲۶-۲۷

به نام خدا

فکرهایمان را روی هم بگذاریم

راهنمای تدریس

الفی

نوشته‌ی متیو لیپمن

ترجمه‌ی:

سمیرا پورحسن زوز، مارینا فرهودزاده، فرزانه شهرتاش

ویراسته‌ی:

فرزانه شهرتاش، خدیجه هزارپیشه

انتشارات شهرتاش

فهرست

مقدمه ۱۷

فصل اول

فصل اول، بخش اول ۲۹

ایده‌ی اصلی ۱: نام‌ها ۲۹

شرح بحث: نام‌ها ۲۹

طرح بحث: نام‌ها ۳۰

تمرین: نام‌ها ۳۰

تمرین: نام‌ها ۳۰

تمرین: نام‌ها ۳۰

تمرین: نام‌گذاری ۳۱

ایده‌ی اصلی ۲: «اگر» ۳۱

تمرین: «اگر» ۳۲

تمرین: «اگر - آنگاه» ۳۲

تمرین: «اگر همه‌ی دنیا پای سیب بود» (ترانه‌های کودکان) ۳۲

تمرین: «اگر همه‌ی دریاها یک دریا بود» (ترانه‌های کودکان) ۳۳

ایده‌ی اصلی ۳: سؤال کردن ۳۳

شرح بحث: سؤال کردن ۳۴

ایده‌ی اصلی ۴: دلیل‌های خوب ۳۴

تمرین: دلایل خوب: ربط ۳۴

تمرین: دلایل خوب: قوت ۳۵

تمرین: دلایل خوب ۳۵

تمرین: دلایل خوب ۳۶

ایده‌ی اصلی ۵: ترس از این که چیزی نمی‌دانیم ۳۶

طرح بحث: ترس از این که شخص هیچ چیز نمی‌داند ۳۶

طرح بحث: کارهایی که انجام ندادیم چون می‌ترسیدیم ۳۶

ایده‌ی اصلی ۶: رازها ۳۶

طرح بحث: چیزهای سری ۳۷

تمرین داستان نویسی: رازها ۳۷

ایده‌ی اصلی ۷: این که بدانیم که نمی‌دانیم ۳۷

تمرین: چیزهایی که نمی‌دانیم ۳۷

طرح بحث: چیزهایی که می‌دانیم و چیزهایی که درباره‌ی آن‌ها می‌دانیم ۳۷

تمرین: دانستن درباره‌ی ۳۸

تمرین: دانستن درباره‌ی ۳۸

ایده‌ی اصلی ۸: چیزها را به خوبی بدانیم ۳۸

تمرین: چیزها را به خوبی دانستن ۳۸

تمرین: تفاوت درجه و تفاوت نوع ۳۹

طرح بحث: چه تفاوت‌هایی را می‌توانیم اندازه‌گیری کنیم؟ ۳۹

ایده‌ی اصلی ۹: فکر کردن ۳۹

تمرین: فکر کردن ۳۹

طرح بحث: فکر کردن ۴۰

تمرین: آخرین چیزی که لازم است به آن فکر کنم ۴۰

ایده‌ی اصلی ۱۰: جواب‌ها ۴۰

تمرین: جواب‌ها ۴۱

فعالیت: بازی چقدر جواب من راست بود؟ ۴۱

ایده‌ی اصلی ۱۱: سؤال‌های جالب ۴۲

تمرین: سؤال‌های جالب ۴۳

تمرین: فکر کردن درباره‌ی سؤال ۴۳

فصل اول، بخش دوم ۴۴

ایده‌ی اصلی ۱: حرف زدن ۴۴

طرح بحث: گفت و گو کردن ۴۴

تمرین: آیا دوست دارید حرف بزنید؟ ۴۴

فعالیت: وارونه حرف زدن ۴۵

ایده‌ی اصلی ۲: «واقعی» ۴۵

طرح بحث: «واقعی» یعنی چه؟ ۴۵

تمرین: چیزهایی که «واقعی» نیستند ۴۶

تمرین: «واقعی» ۴۶

ایده‌ی اصلی ۳: بیدار بودن، خوابیدن، خواب دیدن ۴۶

۴۶	طرح بحث: خواب و بیدار	۵۶	ایده‌ی اصلی ۵: پیوند حواس
۴۷	تمرین: خواب و بیدار	۵۶	تمرین: حواس
۴۷	طرح بحث: خواب دیدن	۵۶	تمرین: حواس
۴۷	تمرین: خواب‌ها	۵۷	فصل اول، بخش چهارم
۴۷	ایده‌ی اصلی ۴: لمس کردن	۵۷	ایده‌ی اصلی ۱: بزرگ شدن
۴۸	تمرین: بهترین راه	۵۸	تمرین: «وقتی بزرگ شوم...»
۴۸	تمرین: لمس کردن	۵۸	طرح بحث: بزرگ شدن
۴۹	ایده‌ی اصلی ۵: حیرت، تفکر و واقعیت	۵۸	تمرین: «می‌خواهم... شوم»
۴۹	تمرین: چگونه حیرت کردن با فکر کردن مربوط است؟	۵۸	تمرین: «عجله برای بزرگ شدن...»
۴۹	تمرین: آیا الفی درست می‌گوید، که اگر فکر می‌کنید یعنی واقعی هستید؟	۵۹	تمرین: عجله برای بزرگ شدن
۴۹		۵۹	ایده‌ی اصلی ۲: اتفاق افتادن
۵۰	تمرین: آیا فکر کردن از وجود متفکر حکایت می‌کند؟		تمرین: چیزهایی که برای ما اتفاق می‌افتند و چیزهایی که ما باعث
۵۰	تمرین: آیا بعضی چیزها باید باعث وقوع چیزهای دیگر شوند؟	۵۹	می‌شویم اتفاق بیفتند
۵۰	طرح بحث: فکر کردن	۵۹	طرح بحث: اتفاقی افتادن و اتفاقی را باعث شدن
۵۰	تمرین: فکر کردن	۶۰	طرح بحث: چیزهایی که در زندگی شخصی اتفاق می‌افتند
۵۱	تمرین: «در کلبه‌ای در نیزار» (ترانه‌های کودکان)	۶۰	ایده‌ی اصلی ۳: کلمه‌ی «فقط»
۵۱		۶۰	تمرین: «فقط»
۵۱	فصل اول، بخش سوم	۶۰	تمرین: نقاشی «فقط»
۵۱	ایده‌ی اصلی ۱: حباب‌ها	۶۱	ایده‌ی اصلی ۴: امروز و فردا
۵۱	تمرین: حباب‌ها	۶۱	تمرین: فردا، امروز
۵۲	تمرین: حباب‌های صابون	۶۱	طرح بحث: فردا
۵۳	تمرین: انواع حباب‌ها	۶۱	طرح بحث: زمان انجام دادن کارها
۵۳	طرح بحث: چگونه حباب‌ها ایجاد می‌شوند	۶۲	ایده‌ی اصلی ۵: حالا و حالا
۵۳	فعالیت و تمرین: حباب‌ها	۶۲	تمرین: حالا
۵۳	ایده‌ی اصلی ۲: رنگین کمان‌ها	۶۲	طرح بحث: حالا چه زمانی است
۵۳	تمرین: رنگین کمان‌ها	۶۲	تمرین: حالا و مدت زمان
۵۴	تمرین: رنگین کمان‌ها	۶۳	تمرین: بود، است، خواهد بود
۵۴	تمرین: رنگین کمان‌ها	۶۳	ایده‌ی اصلی ۶: اهمیت
۵۴	ایده‌ی اصلی ۳: نیمه-خواب	۶۳	تمرین: چه چیزی مهم است؟
۵۴	طرح بحث: نیمه- خواب	۶۴	طرح بحث: از کجا بدانیم چه چیزهایی مهم‌اند؟
۵۴	طرح بحث: نیمه خواب و نیمه بیدار	۶۴	ایده‌ی اصلی ۷: متفاوت
۵۵	تمرین: بدانید نیمه-خوابید	۶۴	تمرین: یافتن تفاوت‌ها
۵۵	تمرین: نیمه خواب	۶۵	طرح بحث: تفاوت‌ها
۵۵	ایده‌ی اصلی ۴: شناوری	۶۵	تمرین: یافتن شباهت‌ها
۵۵	تمرین: شناور	۶۵	تمرین: شباهت‌ها و تفاوت‌ها
۵۶	تمرین: شناور		

فصل دوم

فصل دوم، بخش اول ۶۶

ایده‌ی اصلی ۱: معلمان ۶۶

طرح بحث: معلمان ۶۶

طرح بحث: معلمان ۶۶

تمرین: معلمان ۶۶

تمرین: معلمان و دانش‌آموزان ۶۶

طرح بحث: معلمان ۶۷

فصلیت: به کلاس درس بدهید ۶۷

ایده‌ی اصلی ۲: کتاب‌ها ۶۷

طرح بحث: کتاب‌ها ۶۸

تمرین: کتاب‌ها ۶۸

ایده‌ی اصلی ۳: خانه ۶۸

طرح بحث: خانه ۶۸

تمرین: خانه ۶۸

ایده‌ی اصلی ۴: جشن تولد ۶۹

طرح بحث: روز تولد ۶۹

طرح بحث: جشن‌های تولد ۶۹

تمرین: جشن‌های تولد ۶۹

طرح بحث: جشن‌ها ۷۰

تمرین: جشن‌ها ۷۰

ایده‌ی اصلی ۵: خوردن ۷۰

طرح بحث: خوردن ۷۰

طرح بحث: خوردن ۷۱

تمرین: «پلی، زیر کتری را روشن کن» (ترانه‌های کودکان) ۷۱

تمرین: «خانم مافت کوچولو» (ترانه‌های کودکان) ۷۲

ایده‌ی اصلی ۶: ادب کجاست؟ ۷۲

تمرین: ادب ۷۳

طرح بحث: ادب کجاست؟ ۷۳

تمرین: آن‌ها را در خانه جا گذاشتم ۷۳

ایده‌ی اصلی ۷: صبر کنید تا ببینید دیگران چه می‌کنند ۷۳

طرح بحث: صبر کنید تا ببینید دیگران چه می‌کنند ۷۴

تمرین: آیا باید منتظر شد؟ ۷۴

فصل دوم، بخش دوم ۷۵

ایده‌ی اصلی ۱: دیدارها ۷۶

طرح بحث: دیدارها و دیدارکنندگان ۷۶

تمرین: «سحرگاهان عنکبوت‌ها تار می‌تند» (ترانه‌های کودکان) ۷۶

ایده‌ی اصلی ۲: مدیر ۷۶

تمرین: مدیر ۷۷

طرح بحث: مدیر چه کاری می‌تواند انجام دهد؟ ۷۷

ایده‌ی اصلی ۳: مفاهیم رنگ ۷۷

طرح بحث: رنگ‌ها ۷۷

تمرین: آبی، سبز و قهوه‌ای ۷۷

ایده‌ی اصلی ۴: اعلامیه‌ها ۷۸

طرح بحث: اعلامیه‌ها ۷۸

تمرین: اعلامیه‌ها ۷۸

ایده‌ی اصلی ۵: رقابت‌ها، شکار گنج، مسابقه‌ی هجی کردن و جشن

لباس نمایشی ۷۹

طرح بحث: رقابت‌ها ۷۹

تمرین: گنج‌های دفن شده ۷۹

طرح بحث: لباس‌های نمایشی ۷۹

فصل دوم، بخش سوم ۸۰

ایده‌ی اصلی ۱: پرتوهای خورشید ۸۰

طرح بحث: پرتوهای خورشید ۸۰

ایده‌ی اصلی ۲: «جیک جیک پرنده‌ها» ۸۱

تمرین: صداهای پرندگان ۸۲

ایده‌ی اصلی ۳: ترانه‌ها ۸۲

تمرین: ترانه‌ای را به کلاس بیاورید ۸۲

تمرین: آهنگ ترانه‌های کودکان ۸۳

طرح بحث: «خانه‌ای در دل (محدوده‌ی) طبیعت» ۸۳

ایده‌ی اصلی ۴: آسمان‌ها ۸۳

طرح بحث: آسمان‌ها ۸۳

تمرین: آسمان ۸۴

ایده‌ی اصلی ۵: یکی و بسیار ۸۴

طرح بحث: یکی از بسیار ۸۵

طرح بحث: چند تا از یکی ۸۵

تمرین: کدام یکی است و کدام بسیار؟ ۸۶

فصل سوم

فصل سوم، بخش اول ۱۰۰

ایده‌ی اصلی ۱: سبز، سیاه و قرمز ۱۰۰

تمرین: گروه‌بندی رنگ‌ها ۱۰۱

تمرین: «گریه‌ها با زاکت‌های آبی و سگ‌ها با کلاه‌های قرمز» (ترانه‌های

کودکان) ۱۰۱

ایده‌ی اصلی ۲: «جسارت داشتن» ۱۰۱

طرح‌بحث: «بی‌پروا بودن» به چه معناست؟ ۱۰۲

تمرین: «بی‌پروا بودن» ۱۰۲

ایده‌ی اصلی ۳: تمایزها ۱۰۲

تمرین: ادراک (حسی) تفاوت‌ها ۱۰۳

تمرین: تشخیص تفاوت‌ها ۱۰۳

تمرین: دیدن تفاوت در چیزهایی که مشابه‌اند ۱۰۳

ایده‌ی اصلی ۴: «گفتن» ۱۰۴

تمرین: «گفتن» ۱۰۴

فصل سوم، بخش دوم ۱۰۵

ایده‌ی اصلی ۱: برگ‌ها ۱۰۵

فعالیت: برگ‌ها ۱۰۵

فعالیت: برگ‌های بیشتر ۱۰۵

ایده‌ی اصلی ۲: پایین افتادن و بالا رفتن ۱۰۶

طرح‌بحث: ۱۰۶

تمرین: «پیرزنی» به یک سید به سمت بالا پرتاب شد» (ترانه‌های

کودکان) ۱۰۶

ایده‌ی اصلی ۳: شناوری ۱۰۷

طرح‌بحث: شناوری و غرق‌شدگی ۱۰۷

ایده‌ی اصلی ۴: تفکر ۱۰۷

طرح‌بحث: فکر کردن ۱۰۸

تمرین: چه وقت فکر می‌کنیم؟ ۱۰۸

ایده‌ی اصلی ۵: زمان (وقت) ۱۰۹

تمرین: ساعتی که زمان بوقت را ساخت ۱۰۹

تمرین: زمان بوقت ۱۰۹

ایده‌ی اصلی ۶: به عقب ۱۱۰

طرح‌بحث: رو به عقب/برعکس ۱۱۰

ایده‌ی اصلی ۶: چیزهایی که نمی‌روند ۸۶

طرح‌بحث: رفتن (دور شدن یا برطرف شدن) ۸۶

تمرین: آن‌ها کجا می‌روند؟ ۸۷

ایده‌ی اصلی ۷: کلاس/طبقه ۸۷

طرح‌بحث: کلاس‌های مدرسه ۸۷

تمرین: کلمه‌ی «کلاس» ۸۸

ایده‌ی اصلی ۸: افکار ۸۸

طرح‌بحث: افکار و فکر کردن ۸۸

تمرین: فکرها و غیر-فکرها ۸۹

ایده‌ی اصلی ۹: ذهن ۸۹

طرح‌بحث: ذهن ۸۹

تمرین: جهان و ذهن ۹۰

تمرین: یافتن دلایلی برای شیوه‌ی حرف زدن درباره‌ی ذهن ۹۰

ایده‌ی اصلی ۱۰: بدن، ذهن و زندگی ۹۱

تمرین: بدنم، ذهنم، زندگی‌ام ۹۱

تمرین: زندگی‌ام ۹۲

تمرین: «یک روز وقتی بیرون می‌رفتم» (ترانه‌های کودکان) ۹۲

فصل دوم، بخش چهارم ۹۱

ایده‌ی اصلی ۱: نگرانی ۹۳

طرح‌بحث: نگرانی ۹۳

ایده‌ی اصلی ۲: «در هر صورت» ۹۴

تمرین: «در هر صورت» ۹۴

تمرین: «پل لندن در حال فرو ریختن است» (ترانه‌های کودکان) ۹۵

تمرین: چیزهایی که در هر صورت یکسان باقی می‌مانند ۹۶

ایده‌ی اصلی ۳: خرگوش‌ها ۹۶

تمرین: خرگوشی نقاشی کنید ۹۶

تمرین: تفاوت اردک و خرگوش چیست ۹۷

ایده‌ی اصلی ۴: خیالی ۹۷

تمرین: مرا تا ماه به پرواز درآورید ۹۷

تمرین: تخیل وقوع چیزی پس از دیگری ۹۸

ایده‌ی اصلی ۵: نام و تفکر تخیلی ۹۸

تمرین: تفکر تخیلی ۹۹

فصل سوم، بخش سوم ۱۱۱	تمرین: همه در مدت زندگی ۱۲۰
ایده‌ی اصلی ۱: شب ۱۱۱	ایده‌ی اصلی ۱۳: تجربه ۱۲۰
طرح‌بحث: کارهایی که هنگام شب انجام می‌شوند ۱۱۲	طرح‌بحث: تجربه کردن چه زمانی روی می‌دهد؟ ۱۲۱
ایده‌ی اصلی ۲: دیدارها ۱۱۲	تمرین: کدام یک از این افراد تجربه می‌کنند؟ ۱۲۱
طرح‌بحث: دیدارها ۱۱۲	تمرین: معنای «تجربه» ۱۲۲
تمرین: گفتن درباره‌ی دیدارها ۱۱۲	تمرین و فعالیت: حیوانی را تجربه کنید ۱۲۲
ایده‌ی اصلی ۳: خاله/عمه و سایر خویشاوندان ۱۱۳	طرح‌بحث: امکانات تجربه ۱۲۲
تمرین: جورکردنی خویشاوندان فامیلی ۱۱۳	تمرین: تصور کردن تجربه‌ی دیگران ۱۲۲
ایده‌ی اصلی ۴: دادن ۱۱۳	فصل سوم، بخش چهارم ۱۲۳
طرح‌بحث: دادن ۱۱۴	ایده‌ی اصلی ۱: پشت به پشت، رو به رو ۱۲۳
تمرین: چیزهایی که دوست داریم بدهیم ۱۱۴	تمرین: نمایش دادن جهت‌ها ۱۲۳
ایده‌ی اصلی ۵: دنیا ۱۱۴	ایده‌ی اصلی ۲: درون، بیرون ۱۲۳
تمرین: دنیا ۱۱۵	طرح‌بحث: درون‌ها و بیرون‌ها ۱۲۴
تمرین: دنیایی را بکشید ۱۱۵	فعالیت: بیرون همه چیز ۱۲۴
ایده‌ی اصلی ۶: چیزی که هرگز کسی ندیده است ۱۱۵	طرح‌بحث: بیرون و درون ۱۲۴
طرح‌بحث: آیا چیزی هست که ما اولین کسی هستیم که آن را می‌بینیم؟ ۱۱۵	تمرین: همه چیز ۱۲۵
تمرین نقاشی: آیا می‌توانید کسی را تصور کنید که تابه‌الابد زنده بماند؟ ۱۱۵	ایده‌ی اصلی ۳: جدی ۱۲۵
ایده‌ی اصلی ۷: چیزی که هرگز کسی ندیده است ۱۱۶	طرح‌بحث: جدی بودن ۱۲۵
تمرین: چیزی که هرگز دوباره نخواهید دید و انجام نخواهید داد ۱۱۶	ایده‌ی اصلی ۴: بیرون و سایر روابط در فضا ۱۲۵
طرح‌بحث: چه چیزی هرگز دوباره دیده نخواهد شد؟ ۱۱۶	تمرین: روابط مکانی ۱۲۵
ایده‌ی اصلی ۸: «نه به این سرعت» ۱۱۶	تمرین: ساختن و بازی سنجاب ۱۲۶
طرح‌بحث: نه به این سرعت ۱۱۶	ایده‌ی اصلی ۵: دهر چیزی حلقه زدن ۱۲۶
تمرین: سریع‌تر و آهسته‌تر ۱۱۷	تمرین: منظومه شمسی ۱۲۶
ایده‌ی اصلی ۹: پول ۱۱۷	تمرین: «راسو می‌پرد» (ترانه‌ای کودکان) ۱۲۷
طرح‌بحث: گفته‌هایی که با پول سروکار دارند ۱۱۷	تمرین: «انا البیس» (ترانه‌ای کودکان) ۱۲۷
طرح‌بحث: پول ۱۱۸	ایده‌ی اصلی ۶: متعجب بودن ۱۲۸
ایده‌ی اصلی ۱۰: گردوها ۱۱۸	طرح‌بحث: تعجب ۱۲۸
تمرین: انواع گوناگون آجیل ۱۱۸	طرح‌بحث: متعجب بودن ۱۲۸
ایده‌ی اصلی ۱۱: باید به ناچار چیزی را قبول کنیم ۱۱۸	ایده‌ی اصلی ۷: توصیف ۱۲۸
تمرین: چیزهایی که باید به ناچار قبول کنیم ۱۱۹	تمرین: توصیف کردن ۱۲۹
ایده‌ی اصلی ۱۲: مدت زندگی ۱۱۹	تمرین: پیرزنی که در کفش زندگی می‌کرد (ترانه‌های کودکان) ۱۲۹
طرح‌بحث: مدت زندگی ۱۱۹	تمرین: توصیف کردن ۱۲۹
طرح‌بحث: طول مدت زندگی (طول عمر) ۱۲۰	ایده‌ی اصلی ۸: پیدا کردن کلمه‌ی درست ۱۳۰
	تمرین: واژه‌های درست در برابر واژه‌های تقریباً درست ۱۳۰

فصل چهارم

فصل چهارم، بخش اول ۱۳۱

ایده‌ی اصلی ۱: ساکت ۱۳۱

تمرین: ساکت پرسرو صدا و متقابل‌های دیگر ۱۳۲

طرح بحث: رنگ سکوت ۱۳۲

تمرین: ساکت شدن ۱۳۲

فعالیت: کاری را در رنگ سکوت انجام دادن ۱۳۲

ایده‌ی اصلی ۲: کرکر کردن ۱۳۳

طرح بحث: کرکر کردن ۱۳۳

تمرین: «بولی، دالی، کیت و مالی» (ترانه‌های کودکان) ۱۳۳

ایده‌ی اصلی ۳: نگاه‌ها ۱۳۴

تمرین: جور کردن نگاه‌ها ۱۳۴

طرح بحث: نگاه کردن به یکدیگر ۱۳۴

تمرین: در برابر نگاه (قضاوت) کسی فرا گرفتن ۱۳۴

فعالیت: جطور بد نظر می‌رسیم ۱۳۴

ایده‌ی اصلی ۴: داستان ۱۳۵

تمرین: داستان‌ها (ترانه‌های کودکان) ۱۳۵

ایده‌ی اصلی ۵: ماه ۱۳۵

تمرین: شاهدختی که ماه را می‌خواست ۱۳۶

تمرین: اینات ترانه‌های کودکان درباره‌ی ماه ۱۳۶

ایده‌ی اصلی ۶: ستاره ۱۳۶

تمرین: کمدی «ستاره» ۱۳۷

ایده‌ی اصلی ۷: تنها باهم ۱۳۷

تمرین: چیزهایی که باهم جورند ۱۳۷

فعالیت: جدا کردن چیزهایی که باهم جورند ۱۳۸

طرح بحث: باهم و تنها ۱۳۸

طرح بحث: باهم جور بودن و باهم ماندن ۱۳۸

تمرین: تنهایی واقعی جطوری است ۱۳۸

ایده‌ی اصلی ۸: «به نوعی لبخند» یعنی چه؟ ۱۳۹

فعالیت و بحث: «به نوعی» ۱۳۹

ایده‌ی اصلی ۹: چشمک زدن ۱۴۰

تمرین: آنچه چیرها انجام می‌دهند ۱۴۰

ایده‌ی اصلی ۱۰: الماس‌ها ۱۴۰

تمرین: چشمک بزن، چشمک بزن ستاره‌ی کوچولو ۱۴۰

ایده‌ی اصلی ۱۱: حیرت (از خود سؤال کردن) ۱۴۱

تمرین: چیزهایی که از آن‌ها حیرت می‌کم ۱۴۱

طرح بحث: حیرت کردن ۱۴۱

ایده‌ی اصلی ۱۲: آواز خواندن ۱۴۱

تمرین: «آوازی از سکه‌ی شش‌پتی بخوان» (ترانه‌های کودکان) ۱۴۱

ایده‌ی اصلی ۱۳: دوستانی که دوست‌اند ۱۴۲

طرح بحث: چه کسی می‌تواند دوست باشد؟ ۱۴۲

تمرین نوشتن: دوست‌های خیالی ۱۴۲

فصل چهارم، بخش دوم ۱۴۳

ایده‌ی اصلی ۱: تمایزهای خوب ۱۴۳

تمرین: چه زمانی تمایز خوب است؟ ۱۴۳

ایده‌ی اصلی ۲: بیشتر درباره‌ی تمایزهای خوب ۱۴۴

تمرین: آدارک حسی تفاوت‌ها ۱۴۴

فصل چهارم، بخش سوم ۱۴۵

ایده‌ی اصلی ۱: جمله‌ها ۱۴۵

تمرین: جملات ۱۴۶

تمرین: جمله‌سازی ۱۴۶

ایده‌ی اصلی ۲: استفاده از کلمه‌ی نادرست ۱۴۶

تمرین: استفاده از کلمه‌ی درست در جای درست ۱۴۷

ایده‌ی اصلی ۳: باهم حرف زدن ۱۴۸

طرح بحث: باهم حرف زدن ۱۴۸

تمرین: باهم حرف زدن ۱۴۸

فعالیت: باهم حرف زدن ۱۴۸

ایده‌ی اصلی ۴: مثال‌ها ۱۴۹

تمرین: مثال‌هایی از احساسات و اعمال ۱۴۹

تمرین: مثال‌هایی از فعالیت‌ها ۱۴۹

تمرین: مثال‌هایی از مفاهیم ۱۴۹

تمرین: مثال‌هایی از چیزها ۱۵۰

ایده‌ی اصلی ۵: نیست و نیستند ۱۵۰

تمرین: انکارها (۱) ۱۵۰

تمرین: انکارها (۲) ۱۵۱

ایده‌ی اصلی ۶: انواع تمایزها ۱۵۲

تمرین: بیان کردن تمایزها ۱۵۲

فصل چهارم، بخش چهارم ۱۵۳

ایده‌ی اصلی ۱: اجباری به جایی رفتن ۱۵۳

تمرین: یافتن دلایل اجباری رفتن به جایی یا انجام دادن کاری..... ۱۵۳

ایده‌ی اصلی ۲: دل‌تنگ کسی شدن و احساس دل‌تنگی ۱۵۴

طرح بحث: دل‌تنگ اشخاص شدن..... ۱۵۴

طرح بحث: دل‌تنگی ۱۵۴

تمرین: دل‌تنگی در عمل ۱۵۴

ایده‌ی اصلی ۳: آیا می‌دانیم چرا گریه می‌کنیم؟ ۱۵۵

تمرین: دلایل گریه کردن..... ۱۵۵

طرح بحث: گریه کردن ۱۵۵

تمرین: «جورجی پورجی، بودینگ و کلوجه» (ترانه‌های کودکان)..... ۱۵۵

تمرین: «سد بچه گریه‌ی کوچولو» (ترانه‌های کودکان)..... ۱۵۶

فصل پنجم

فصل پنجم، بخش اول ۱۵۷

ایده‌ی اصلی ۱: نمایش (بازی) چیست؟ ۱۵۷

طرح بحث: موقع اجرای نمایش چه اتفاقی می‌افتد؟ ۱۵۷

طرح بحث: مقایسه‌ی نمایش‌ها با زندگی واقعی ۱۵۸

تمرین: کدام‌یک از این‌ها نمایش است؟ ۱۵۸

فعالیت: نشان دهیم چطور چیزها را برگزار می‌کنیم ۱۵۸

تمرین: برای برگزاری جشن چه می‌کنیم؟ ۱۵۸

ایده‌ی اصلی ۲: نقش در نمایش چیست؟ ۱۵۹

تمرین: کنه‌ی «نقش‌قسمت» ۱۵۹

تمرین: معنای «نقش‌قسمت» ۱۵۹

طرح بحث: نقش‌هایی که مردم ایفا می‌کنند ۱۶۰

فعالیت: «حس بزنید چه نقشی را ایفا می‌کنم» ۱۶۰

ایده‌ی اصلی ۳: بانگ تعجب ۱۶۰

تمرین: راه‌های گوناگون به کارگیری بانگ تعجب ۱۶۰

تمرین: به کارگیری بانگ تعجب ۱۶۰

ایده‌ی اصلی ۴: شئی بودن ۱۶۱

طرح بحث: اشخاص و اشیا ۱۶۱

طرح بحث: تشخیص تفاوت میان اشخاص و اشیا ۱۶۱

تمرین: دوست دارید چه چیزی باشید؟ ۱۶۱

فصل پنجم، بخش دوم ۱۶۲

ایده‌ی اصلی ۱: «تنهایی، درماندگی و ناامیدی» ۱۶۲

طرح بحث: ناراحت بودن ۱۶۳

تمرین: «مرد ناراحت و برنده‌ی ناراحت» (ترانه‌های کودکان)..... ۱۶۳

تمرین: خوشحالی و ناراحتی ۱۶۴

ایده‌ی اصلی ۲: از چه چیزی احساس اطمینان می‌کنیم؟ ۱۶۴

طرح بحث: مطمئن بودن و فکر کردن ۱۶۵

طرح بحث: احساس اطمینان چیست؟ ۱۶۵

تمرین: درباره‌ی چه چیزی احساس اطمینان می‌کنیم؟ ۱۶۵

ایده‌ی اصلی ۳: چه چیزی متوجه می‌شویم؟ ۱۶۶

تمرین: متوجه شدن ۱۶۶

تمرین: چیزهایی که متوجه می‌شویم ۱۶۶

ایده‌ی اصلی ۴: چقدر خانم تریپ منصف است؟ ۱۶۷

طرح بحث: آیا خانم تریپ نسبت به الفی بی‌انصاف بوده است؟ ۱۶۷

ایده‌ی اصلی ۵: برداشت‌های حسی ۱۶۷

تمرین برداشت‌های حسی ۱۶۷

تمرین: بستایی، ستوایی، چشایی، لامسه، بویایی ۱۶۸

ایده‌ی اصلی ۶: مشاهدات اخلاقی و فکری ۱۶۸

تمرین: طرز فکر و طرز عمل ما ۱۶۹

ایده‌ی اصلی ۷: از خود سؤال‌های دشوار پرسیدن ۱۶۹

تمرین: سؤال‌های ساده و دشوار پرسیدن ۱۶۹

تمرین: مثال‌هایی از سؤال‌های ساده و دشوار ۱۶۹

طرح بحث: سؤال‌های دشوار چه سؤال‌هایی‌اند؟ ۱۷۰

تمرین: تمیز سؤال‌های دشوار از سؤال‌های ساده ۱۷۰

تمرین: ساختن سؤال‌های دشوار ۱۷۰

طرح بحث: به اتفاقی می‌افتد وقتی از خودتان سؤال می‌کنید؟ ۱۷۱

تمرین: از یک‌سوال‌هایی پرسیم که از خود می‌پرسیم ۱۷۱

تمرین: چه چیزهایی را فقط از خودمان می‌پرسیم ۱۷۱

تمرین: یافتن جواب ۱۷۱

فعالیت: پرسیدن سؤال‌هایی در دنیای زیر آب ۱۷۲

ایده‌ی اصلی ۸: با خود حرف زدن ۱۷۲

تمرین: چیزهایی که فقط با خودمان درباره‌ی آن‌ها حرف می‌زنیم ۱۷۲

ایده‌ی اصلی ۹: چرا در مدرسه هستیم؟ ۱۷۲

طرح بحث: همه‌ی این‌ها درباره‌ی چیست؟ ۱۷۳

تمرین: آیا می‌دانیم چرا هرجایی هستیم؟ ۱۷۳

ایده‌ی اصلی ۱۰: واقعا چه می‌خواهیم؟ ۱۷۳

طرح بحث: تمیز میان خواستن و واقعا خواستن ۱۷۴

طرح بحث: خواستن و واقعا خواستن ۱۷۴

ایده‌ی اصلی ۱۱: هیچ‌کس بودن و کسی بودن ۱۷۴

معلم یا پدر و مادر گرامی

به فلسفه برای کودکان خوش آمدید!

آیا تاکنون کتاب یا مجله‌ای - برای مثال، نشنال جئوگرافیک (جغرافیای ملی)^۱ را ورق زده‌اید، که در آن موجود عجیب و خارق‌العاده‌ای به شما چشم داشته باشد، و شما از خود بپرسید چگونه چنین موجودی توانسته به وجود آید؟ چنین اتفاقی برای افراد بی‌شماری پیش آمده است که شگفت‌آورتر از جهان طبیعت و زندگی روزمره وجود ندارد: جهانی که در آن وقوع هر امر ایستایی باورنکردنی دارد و هر امر عادی، وقتی بررسی می‌شود، احتمالات عجیبی را آشکار می‌کند.

فلسفه برای کودکان بر آن است که چنین نوع اموری نه در حوزه‌ی اشیا بلکه در حوزه‌ی افکار انجام دهد. افرادی هستند که بی‌اعتنا عبور می‌کنند و می‌گویند برای رویارویی با طبیعت به علوم تجربی و برای رویارویی با افکار به فلسفه نیازی ندارند. اما علوم تجربی بیانگر روش قدرت‌مندتری برای بررسی نیاز طبیعی است تا آنچه که هر فرد به تنهایی در اختیار دارد. به همین ترتیب، فلسفه نیز روش قدرت‌مند کندوکاو شناختی را در اختیار دارد. این روش به‌طور ویژه به راه‌هایی توجه دارد که افکار ما به یک‌دیگر مربوط می‌شوند و ما را قادر می‌سازد تا در پی ترکیب‌های خاصی از افکار قضاوت کنیم؛ مانند ترکیب‌هایی که با هم ناسازگارند و استنتاج‌هایی که با هم سازگارند. این هر خط - سده نمونه از ابزارهایی است که فلاسفه از آن‌ها استفاده می‌کنند، که می‌توان به کودکان آموزش داد تا قادر باشند به زندگی شگفت خود و به آنچه از وقایع اطرافشان درک می‌کنند معنای بیشتری ببخشند.

آیا کودکان به فلسفه نیاز دارند؟ افسانه‌ای است که می‌گوید در آغاز کودکان موجوداتی مادی در دنیایی از اشیای مادی‌اند. ذهن آن‌ها به تدریج شکل می‌گیرد و خیلی بعد، شاید پس از حدود بیست سال، آماده‌ی فلسفه خواهند شد. اما اگر چنین افسانه‌های اجدادی را کنار بگذاریم، درمی‌یابیم به محض این‌که کودکان زبان را فرا می‌گیرند، ذهنشان تقریباً بی‌درنگ سرشار از افکار می‌شود، از این رو مدام در پی ملاک‌هایی هستند که با استفاده از آن‌ها سر از امور درآورند، امور با اعتبارتر را از کم اعتبارتر و بهتر را از بدتر تمیز دهند. کودکان مدام فکر می‌کنند و روی افکار خود تأمل می‌کنند. این وعده‌ی فلسفه است که به آن‌ها کمک کند تا بهتر فکر کنند و بهتر تأمل کنند. کودکان مدام دانش‌اندوزی می‌کنند و سعی دارند از دانش خود

استفاده کنند. این وظیفه‌ی فلسفه است که به آن‌ها کمک کند تا دانش خود را مؤثرتر به کار گیرند، تا بتوانند قضاوت‌های بهتری در زندگی خویش داشته باشند.

یکی از نکات برجسته درباره‌ی فرهنگ ما انحطاط دائمی مؤلفه‌های آن است. برای مثال، کودکان با تماشای تلویزیون در معرض مطالب، ایده‌ها و تجاربی قرار می‌گیرند که نیم قرن پیش فقط مخصوص بزرگسالان بود. اکنون جهان خود را بر افراد جوان در سنین پایین و پایین‌تر آشکار می‌سازد. طیف وسیعی از سبک‌های زندگی بر کودک در حال رشد فشار وارد می‌کند، که او اغلب آن‌ها را آمیزه‌ی گیج‌کننده‌ای از احتمالات بدیل می‌یابد. اما دنیای غیرواقعی تلویزیون از طریق تصویری از جهان به اثبات می‌رسد که کودک کم‌کم از طریق هم‌کلاسی‌هایش جمع‌آوری می‌کند. تجاربی که قبلاً کودک از قرار گرفتن در معرض آن‌ها محافظت می‌شد هر روز بیشتر در دسترس کودکانی کوچک و کوچک‌تر قرار می‌گیرد. ما برای تقویت استعداد کودک جهت ارزیابی و واکنش به این بدیل‌های فریبنده چه می‌کنیم؟

شاید معقول‌ترین کاری که می‌توانیم انجام دهیم این است که قدرت تفکر کودک را پرورش دهیم. کودکان می‌توانند فکر کردن را تمرین کنند تا هند می‌که ماهرانه‌تر و نقادانه‌تر فکر کنند. برای مثال، آن‌طور که نویسنده‌ای بیان می‌کند، متفکر نقاد کسی است که به جای پیش رفتن با تکانه‌های محض یا با واکنش‌های آنی، «متناسب با استدلال حرکت می‌کند» متفکر محتاط و مسئول به‌راستی با تحلیل حرکت می‌کند، اما در چه جهتی — به سوی چه چیزی؟ مطمئن می‌خواهیم کودکان نقادانه فکر کنند تا آنسای افکار تری شوند، کسانی که چیزی به نام «قضاوت خوب» را به نمایش بگذارند.

حتی دوره‌ی پیش‌دبستانی برای شروع بیان کردن دلایل از کودکان یا شروع درخواست از آن‌ها برای ارزیابی دلایلی که بیان می‌کنند خیلی زود نیست. این بدان معناست که، خردسالان می‌توانند بیاموزند برای کارهایشان دلیل بیاورند و بیاموزند تفاوت میان دلیل قوی و ضعیف چیست. آنچه که کودکان عموماً این کار را با تماشای نحوه‌ی انجام آن توسط دیگران می‌آموزند، مفید است دلایلی که بزرگسالان به کار می‌گیرند، دلایل خوبی باشند. کودکان احاطه شده توسط بزرگسالانی که طبق عادت برای افکار و اعمال خود دلایل ضعیفی به کار می‌گیرند، احتمالاً خودشان نیز دلایل ضعیف به کار می‌برند.

در واقع، احتمالاً تنها تعداد اندکی از کودکان با این پیش‌فرض به مدرسه می‌آیند که اعمال و نظراتشان به‌وسیله‌ی کودکان دیگر یا آموزگار به چالش کشیده نمی‌شود. ما حتی پیش از مدرسه می‌آموزیم که اعمالمان و دیدگاه‌هایمان، هر چند به‌نظر خودمان رضایت‌بخش بیایند، اغلب از جانب دیگران سؤال برانگیزند. در این مدت، ما برای فرایند یادگیری هستیم که باید کاری پیش از فقط تبیین گفتار و کردار^۱ خود انجام دهیم: ما باید اظهارات و اعمال سؤال برانگیز خود را توجیه کنیم. نه این که چه علتی سبب شد چنین کاری کنم، بلکه منظورم از انجام آن کار چه بود. نه این که چگونه به چنین نظری رسیدم، بلکه به چه دلیلی آن نظر را حفظ کردم. نه این که چه شرایطی من را وادار به چنین قضاوتی کرد، بلکه چه ملاک‌هایی مرا به آن رهنمون کرد. از لحظه‌ای که کودکان شروع می‌کنند به دلیل آوردن برای آنچه می‌گویند، آنچه می‌سازند و آنچه انجام می‌دهند، درگیر سنجیدن رفتار خود می‌شوند، و به احتمال زیاد این کار در زمان کوتاهی بعد از مراحل اولیه‌ی فراگیری زبان رخ می‌دهد.